

Tiếp cận hồi quy không gian phân tích hiệu ứng lan tỏa địa lý đến tăng trưởng các tỉnh, thành Việt Nam giai đoạn 2000–2018

Nguyễn Minh Hải⁽¹⁾

Ngày nhận bài: 04/11/2020 | Biên tập xong: 05/01/2021 | Duyệt đăng: 12/01/2021

TÓM TẮT: Bài viết nghiên cứu hiệu ứng lan tỏa không gian đến hội tụ kinh tế giữa các tỉnh, thành của Việt Nam. Kết quả ước lượng bằng phương pháp OLS cho thấy, bộ ước lượng thu được là không hiệu quả, trong khi các suy diễn thống kê không đáng tin cậy vì gặp phải hiện tượng tự tương quan sai số không gian. Trong khi đó, tiếp cận bằng hồi quy không gian lại cho kết quả đáng tin cậy. Ngoài ra, với đặc tính vượt trội mô hình hồi quy không gian đã phát hiện tồn tại hiệu ứng lan tỏa tích cực của yếu tố không gian đến tốc độ hội tụ; tốc độ tăng trưởng của một khu vực bị ảnh hưởng bởi tốc độ tăng trưởng của các khu vực lân cận. Dựa trên các bằng chứng thực nghiệm, nghiên cứu đề xuất một số hàm ý quan trọng giúp các địa phương có tầm nhìn dài hạn trong việc hoạch định chính sách phù hợp nhằm thúc đẩy tăng trưởng kinh tế (TTKT) vùng của Việt Nam.

TỪ KHÓA: Xây dựng mô hình, mô hình không gian, tăng trưởng, phát triển, hội tụ.

Mã phân loại JEL: C51, R11, R15.

1. Giới thiệu

Hội tụ thu nhập và hội tụ theo năng suất là một trong những chủ đề kinh tế nhận được nhiều sự quan tâm trong những năm gần đây cả trên phương diện lý thuyết lẫn thực nghiệm. Hội tụ kinh tế dẫn đến chi phí giao dịch thấp hơn, lao động di cư cao hơn và quy mô thị trường mở rộng,... góp phần thúc đẩy TTKT ở các địa phương nghèo. Để lý giải tốt hơn mức độ tương tác giữa quá trình hội tụ và TTKT trong khu vực lý thuyết Địa kinh tế

mới và lý thuyết Tăng trưởng thường hay tích hợp cùng (Baumont & Huriot, 1999). Sự tích hợp của hai lý thuyết này giải thích hai kết quả quan trọng: (i) Những lý thuyết này nhấn mạnh vai trò lan tỏa địa lý kinh tế đến cơ chế

⁽¹⁾ **Nguyễn Minh Hải** - Trường Đại học Ngân hàng TP.HCM; 56 Hoàng Diệu 2, Quận Thủ Đức, Tp. Hồ Chí Minh; **Email:** hainm@buh.edu.vn.